

Клеванський ЗДО №2(ясла-садок)

Консультація для педагогів

ОРГАНІЗАЦІЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ ПРОТЯГОМ ДНЯ»

Вихователь-методист:

Захарчишина Н.М.

Грудень 2024р

Діти мають змогу гратися протягом всього дня як у першу, так і в другу половину. Ігри до сніданку розпочинаються з приходом дитини до садка. Завдання вихователя в цей період — так раціоналізувати педагогічний процес, щоб активно впливати на його хід та стосунки дітей. Виховаці 4-го року життя надають перевагу іграм, у яких діти могли б якнайповніше задовольнити свої потреби в грі без складних особистісних взаємин. Це ігри, наприклад, з піском та водою, в які можна грати будь-якої пори року в кімнаті або на відкритому майданчику, нескладні будівельні ігри, під час яких може виникати потреба не лише в індивідуальних, а й у спільних діях, погодженні задумів. Для зазначених ігор потрібні матеріал та іграшки, що спонукають дітей до рухів. У другій половині року набувають оформленого характеру рольові ігри, які дуже подобаються малечі. У вихованців 5-го року життя досвід ігрової діяльності значно більший, вони приносять іграшки з дому, що урізноманітнює та ускладнює ігри. Діти швидко розуміють одне одного, втілюючи свій задум. Ігри та іграшки формують почуття і думки малюків, отже, дітям треба надати якнайширші можливості гратися за бажанням. Вихователь коригує гру, не порушуючи її, зберігаючи її самодіяльний і творчий характер, безпосередність переживань, віру дитини у правдивість того, що діється.

Вихованцям 6-го року життя надаються широкі можливості для самостійної гри в рольові, будівельні, дидактичні та рухливі ігри як індивідуально, так і колективно.

Ігри дітей в першу половину дня мають узгоджуватися з характером та змістом подальшої роботи. Так, при реалізації завдань пізнавального або мовленнєвого розвитку доречними будуть ігри на розвиток мовлення, уваги, уяви. Інша спрямованість надається іграм для здійснення завдань фізичного розвитку і т. п. Отже, керівництво іграми треба узгоджувати з педагогічним процесом. Важливо відходити від шаблонів. У жодному разі не варто нав'язувати щось дітям, викликаючи таким чином у них спротив, вихід з гри або її припинення. Тут доречними будуть запитання, поради, рекомендації. Для всіх груп дітей добирають ігри, які передбачають незначне розумове навантаження — з дрібними іграшками, м'ячем, нескладним конструктором. Немає потреби надто регламентувати ці ігри, але бажано, щоб вони давали дитині змогу рухатися. У перервах між організованими формами діяльності варто уникати ігор усією групою. Це втомлює дітей. Також недоречними будуть нові ігри, які потребують тривалих і складних пояснень. Перехід від ігор до іншої форми діяльності має відбуватися спокійно та невимушено. Ігри на відкритому повітрі. Діти можуть продовжувати гру, розпочату раніше, якщо вона їх зацікавила, або вигадати щось нове. Ці ігри бажано всіляко урізноманітнювати, оскільки є великий простір для активних рухів, тож варто якомога повніше використати ці умови, щоб вихованці могли побігати, пострибати, просто побавитися. Організуючи ігри на відкритому повітрі, треба обов'язково враховувати такий важливий чинник, як сезонність. У холодну погоду вони мають давати достатнє навантаження, але при цьому не передбачається дотримання однакового темпу

для всіх дітей, тривалої підготовки, великих зусиль, уваги. Ігри мають швидко розігрівати дітей, але без шкоди здоров'ю. Вимоги до них повинні бути індивідуалізовані, з урахуванням стану здоров'я кожного вихованця, погодних умов.

Дошкільнята 4-го року життя досить активні, вони багато рухаються, однак досвід рухової діяльності в них ще малий та одноманітний. Щоб підвищити активність та збагатити рухи малят, потрібно створювати відповідні умови, використовувати різноманітні предмети й іграшки (м'ячі, кульки, кубики, скакалки тощо). Так, навесні можна організовувати різні перебіжки, починаючи з найпростіших ("Конячки", "Коники", "Дождики м'яч", "Принеси предмет", "Ширше крок" тощо); підскоки та стрибки ("Стрибни вище", "Торкнися м'яча", "Спіймай метелика"); лазіння і повзання (проповзти по дошці, по лаві), гру "Квочка та курчата"; вправи з обручем, катання на гойдалках, їзда на велосипеді, ігри-забави ("Хованки", "Піжмурки", "Мильні бульбашки" тощо). Більш цільові у цьому віці ігри з піском, будівельним матеріалом, що є основою конструкторської діяльності. Педагог обов'язково вчить дітей грати, створює ігрову ситуацію, безпосередньо спілкується з вихованцями, використовуючи методи безпосереднього впливу. Водночас має місце й опосередкований вплив через іграшку, нескладну інсценізацію тощо. Малюкам цього віку до вподоби сюжетно-рольові ігри на побутові теми, пов'язані з повсякденним життям (наприклад, дівчатка грають у ляльки, хлопчики — з машинами).

Вихованцям 5-го року життя можна запропонувати для самостійної гри різноманітні природні матеріали. Води і піску має бути в достатку. Також проводять дидактичні ігри, пов'язані з рухом. Це ігри-загадки, де діти рухами зображують якийсь предмет або дію. Їх доцільно проводити після бігу або іншого активного фізичного навантаження. Продовжується збагачення сюжетно-рольових ігор ("водії", "сім'я", "магазин", "залізниця", "пілоти", "лікарня", "зоопарк" тощо). Чергування ігор з правилами і без них сприяє розвитку та урізноманітненню ігор, їхньому виховному впливові на дітей. Важливий постійний контакт вихователя з дітьми як опосередкований, так і безпосередній. Хоча вміння самоорганізації ігор малюків ще невеликі, варто на них спиратися, коригуючи у разі потреби зміст та умови гри.

Дошкільнятам 6-го року життя можна запропонувати перед виходом на майданчик домовитися, у що і як вони гратимуть. Це відразу надасть спрямованості їхній діяльності. Деякі ігри (у "моряків", "пілотів", "космонавтів") можуть тривати тижнями, поступово розвиваючись. Доцільні ігри-драматизації (якщо план гри, послідовність дій визначено заздалегідь), дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі ігри. Втручання вихователя має зводитися до порад, як ліпше організувати задуману гру. Для цього досить побіжних зауважень під час збирання на прогулянку. Для ліпшої самоорганізації бажано, щоб діти у групі знали кілька ігор і вміли у них грати. Важливий і спосіб організації дітей. Наприклад, вони можуть обрати ведучого у грі самі за допомогою лічилки або його призначить вихователь.

Ігри в другу половину дня організують у кімнаті або на відкритому повітрі. Кімнату, в якій грають діти, бажано віддати повністю у їхнє розпорядження: розташування меблів, іграшок підпорядковується грі. Вихователь спрямовує дитячу самодіяльність, сам бере участь, ознайомлює дошкільнят з новою грою. Якщо вони беруть участь в іграх різних видів, виховні завдання урізноманітнюються та індивідуалізуються.

Улітку, коли дитячі знання та досвід значно збагатилися, менше часу витрачається на одягання, роздягання, збирання на прогулянку, є змога повніше задовольняти потреби дітей у грі. Так, з вихованцями 4-го року життя після денного сну організують веселі рухливі ігри, ігри з піском та іншим будівельним матеріалом. Можна запропонувати малятам побавитися заводними іграшками, послухати музичну скриньку, пограти в нескладну дидактичну гру на зразок "Відгадай, хто покликав", "Упізнай, що це", "Хто як кричить?" Якщо погода вітряна, прохолодна, доцільно організувати ігри з вітрячками або запропонувати дидактичні ігри. Сонячного спекотного дня малюкам подобається купати ляльок, мити іграшки, пускати мильні бульбашки. Улітку для дітей 5-го і 6-го років життя треба активно впроваджувати творчі ігри з використанням природного матеріалу. Не варто залишати поза увагою також ігри-драматизації, оскільки діти вже мають достатньо знань та досвіду для інсценізації відомих літературних творів.

Дошкільнятам 6-го року життя можна запропонувати дидактичні ігри, які за змістом пов'язані з навчальною програмою з рідної мови, ознайомленням з навколишнім світом, з навчанням лічбі тощо. Потрібно активно впроваджувати відгадування загадок, знаходження частин предмета та його складання, які проводять як з усією групою, так і з окремими дітьми. У негоду діти охоче гратимуть у настільні ігри (шашки, шахи, ігри-лабіринти, ігри з кубиками, настільний хокей тощо). Ігри забави доколі популярні й у старших дітей, їх розважають та зацікавлюють "Веселі подорожі", "Спритні рибалки" та інші. Але до змісту цих ігор варто поставитися вдумливо, подбати, щоб вони не лише розважали, а й слугували педагогічним цілям. Надвечір можна продовжити будівельні та рольові ігри, розпочаті на відкритому повітрі. У дітей накопичується достатньо образів, щоб грати різні ролі, зводити споруди тощо. Рівень цих ігор значно зростає за умови, якщо вихователь запропонує завдання. Можна проводити з дітьми дидактичні ігри, зміст яких досить різноманітний. Поєднання дидактичних ігор з іншими видами ігор дає змогу досягти значного успіху у всебічному розвитку дітей. У цей час доречними будуть музичні ігри, в яких вихователю відводиться значна роль. Це — ігри-хороводи з піснями, рухливі ігри, ігри під музику, ігри-забави. Активною має бути роль вихователя і в іграх-драматизаціях. Неабияку роль у житті дошкільників 6-го року життя відіграє гра-праця з використанням продуктів трудової та художньо-творчої діяльності. Однак, якщо ставиться завдання розвивати йде й певні навички (вишивання, склеювання, вирізання тощо), то це знижує рівень самої гри, а в багатьох випадках призводить до її припинення. Тому для цих ігор доречною є така діяльність, навичками якої діти

вже володіють. Тож матеріали для ігор завжди мають бути на спеціально відведеному місці, щоб діти мали змогу розпочати різні ігри — будівельні, сюжетні, які тривають кілька днів (наприклад, "Побудова дачі", яка "переобладнується" багато разів і може перетворитися на іншу споруду, куди діти проводять електрику, телефон, біля якої будують сауну тощо). Закінчується насичений цікавими і різноманітними іграми день. Вихователь нагадує, що треба навести лад серед іграшок, усе покласти на свої місця. Прибиранню також можна надати вигляд гри, при цьому вихователь привчає дітей до послідовності, виконання установлених правил, підтримання порядку. "Де наші робітники? — запитує вихователь. — Мабуть, пішли вечеряти. — А треба ж матеріали на склад відвезти, щоб завтра закінчити «будівництво»". Почувши такі слова, "робітники" швидко й охоче збирають матеріали. "А ви, пане водію, — запитує вихователь, — куди везете іграшки? — До шафи. — Швидше везіть, робочий день закінчується, треба ставити машину в гараж".